



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Acte commemoratiu del 30è aniversari de l'aprovació de la Llei de normalització lingüística

Palau del Parlament, 15 de juliol de 2013

La presidenta

Vicepresidenta del Parlament, secretari, diputades i diputats, honorable vicepresidenta del govern, honorables consellers de cultura i d'interior, president Pujol, directors i directores de política lingüística, senyora Ferrusola, presidenta d'Òmnium, senyor Milian, professionals i voluntaris de normalització lingüística, representants d'entitats de tot el que hi estigui relacionat, per a mi és un plaer cloure aquest acte d'aniversari de la Llei de normalització lingüística.

Resseguint una mica les paraules del senyor Puigbó a l'inici d'aquest acte, quan deia que fa trenta anys dèiem això, fa trenta anys dèiem això altre, he anat pensant què feia jo ara fa trenta anys. Fa trenta anys jo tenia ja trenta anys, o una mica més, i tenia quatre fills, de quatre a deu anys. Tots quatre van estudiar en català, i van acabar els estudis amb el nivell C. Per tant, jo he viscut directament, amb la meva família, això del coneixement del català parlat i escrit. I fa trenta anys recordo que la meva mare deia "pepinu" i deia "bussó". El meu pare li deia que ho deia d'una manera diferent perquè ella procedia de la Terra Alta i tenia un català diferent. També deia "pataques" en lloc de "patates". Per tant, jo recordo les diverses maneres de parlar, perquè el meu pare era barceloní, i la meva mare, bateana. Fa trenta anys realment estàvem en una situació molt diferent.

I crec que aquesta llei, la llei de normalització lingüística, o la llei del català, com en dèiem, ha estat una de les més rellevants que ha impulsat i aprovat aquest Parlament des de la seva recuperació l'any 1980, i ha esdevingut una fita en el procés democràtic i d'autogovern català dels darrers anys.

Vull felicitar el departament de cultura, personificat en el seu conseller, per aquest acte i l'èxit de convocatòria. Hi ha molta gent, aquí, i n'hi ha més en una sala



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

annexa i que pot seguir l'acte per vídeo. I també vull felicitar tots els qui d'una manera o una altra han estat responsables de l'èxit assolit. I potser la responsabilitat recau en els diversos consellers del govern, en els diversos directors de política lingüística, i molt especialment en qui en aquell moment era president de Catalunya, el president Pujol.

Aquella I legislatura del Parlament de Catalunya recuperat va comportar un seguit de consensos destacables. Abans, el conseller i el senyor Milian ho deien. Parlaven dels diputats i les diputades que en aquell moment, en aquells anys, van ser ponents durant trenta-un mesos. Trenta-un mesos vol dir que no va ser fàcil, la feina. Segur que va ser difícil, complexa. Però el més important de tot és que després d'aquells trenta-un mesos es va arribar a una pràctica unanimitat en un tema que era cabdal, que era el que ara en diem una "qüestió de país" o una "qüestió d'estat". I en aquest sentit vull donar les gràcies molt directament, en nom del Parlament de Catalunya, a aquells diputats i aquelles diputades, que van treballar molt per aconseguir que la llei fos una realitat.

Molt sovint, com he dit abans, es parla de "qüestió d'estat" per referir-se a les matèries que per la seva naturalesa s'aparten del terreny partidista i que, ans al contrari, susciten grans consensos per damunt del fragor de la lluita política. Un d'aquests pactes d'estat que sempre ens ve al pensament és els pactes de Toledo sobre les pensions, o en el cas de Catalunya el pacte sobre la immigració, o el que ara impulsen la Taula de Tercer Sector i el departament de benestar i família sobre la pobresa.

Podríem afirmar que la normalització lingüística és una qüestió de país, amb una gran capacitat de mobilització ciutadana. És un element de progrés i de cohesió de la societat, es fonamenta en la convivència, i per tot això ha de suscitar grans consensos de caràcter cívic.

Si repassem aquests darrers trenta anys, podem constatar que hi ha hagut un recorregut històric rellevant. Els deu testimonis ens han explicat la seva experiència personal, i cadascun des d'una vessant diferent. També a ells vull agrair el seu testimoni cívic, la seva voluntat d'explicar avui i aquí la seva experiència d'aquests trenta anys de la llei del català.

Partíem d'anys de repressió i de precarietat, però també de resistència. Encara impacten aquelles paraules de Salvador Espriu: "Hem viscut per salvar-vos els



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

mots.” Era una situació d’emergència per a les moltes persones que es negaven a acceptar que el català fos una llengua minoritzada, residual, decadent, agonitzant. I difícil, perquè no tenien la complicitat, i encara menys la implicació, de les instàncies de govern. Per això, Espriu deia “salvar els mots”. En aquells moments no teníem institucions catalanes. Havien estat abolides. I, per tant, vam anar salvant el català gràcies a les mateixes famílies.

Ara vivim anys de normalització. Ja no es tracta de salvar els mots, sinó de compartir-los, i compartir-los amb més i més persones, des de la consciència de la idoneïtat i la utilitat de la nostra llengua per comunicar-se en igualtat de condicions respecte a altres llengües més esteses. I s’ha aconseguit estendre el coneixement i l’ús social del català. La fita és clara: assolir la normalitat lingüística a Catalunya, una normalitat que permetrà el ple exercici dels drets lingüístics del catalanoparlant sense les servituds i mancances del moment present.

Al llarg dels anys, la normalització lingüística ha estat un procés viu, adaptat a una Catalunya canviant i que ha crescut demogràficament, amb una nova immigració que ha presentat molts reptes i moltes potencialitats. En Puigbó deia abans que de la Catalunya dels 6 milions d’habitants hem passat a la Catalunya dels 7 milions i mig. I aquesta diferència d’1 milió i mig s’ha produït en molt pocs anys –en molt pocs anys. I si no hi hagués hagut una voluntat clara i una vocació clara d’integració hauríem tingut un gran perill per a la nostra llengua. Perquè en un país sense estat, com Catalunya, un país que té 6 milions d’habitants i en dotze anys en té 1 milió i mig més, amb cultures diverses, races diverses, llengües diverses, si no hi hagués hagut una clara voluntat de tirar endavant, la identitat es podria haver perdut.

Ha estat, aquest, un procés que ha tirat endavant gràcies a la contribució, l’esforç, el compromís i la generositat de moltes persones. Ja ho he dit abans, de molts professionals i voluntaris. Però també dels diversos governs de Catalunya i de les entitats de la nostra rica societat civil. Aprofito aquesta ocasió per agrair-los a tots la militància i perseverança exhibides. Però les han de continuar exercint. Hem de ser perseverants, hem de continuar. Aina Moll deia: “Tenim altres reptes.” Hem aconseguit molt, després de trenta anys. Però encara queda molt per fer.

La feina feta ha abastat diversos àmbits, i molt rellevants: el sistema educatiu, els mitjans de comunicació, el món de la cultura... Ara fa dos mesos, en aquest mateix auditori, celebràvem el trentè aniversari de la Llei de la Corporació Catalana de



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Mitjans Audiovisuals, TV3 i Catalunya Ràdio. També trenta anys. També una llei que va aconseguir un alt consens, una gran unanimitat, en aquest Parlament. I les forces polítiques eren diferents. Ideològicament eren molt diferents, però ho van aconseguir. I la corporació, avui, podem dir que és una estructura d'estat, i podem dir que ha ajudat moltíssim a la normalització lingüística del nostre país.

Potser hi ha alguns àmbits, però, que jo conec molt més directament, que no han superat, jo diria, la prova del nou. Un dels testimonis també n'ha parlat. Ha dit que hi havia assignatures pendents, com el món de la justícia. De totes maneres, conseller, el 1714 la justícia era catalana, absolutament catalana. Els jutges eren catalans, i va ser a partir del 1714 que es va obligar que els jutges vinguessin de terres castellanes. I des de llavors no hem aconseguit que la normalització lingüística arribi a l'administració de justícia. I em consta que d'esforços n'hem fet tots. Potser, però, s'han de fer altres passos que ja coneixem en la línia d'aconseguir-la algun dia.

Han estat trenta anys de molta feina feta, i de molt bona feina. Però encara queda camí per recórrer. Hem d'assolir noves fites i nous horitzons. El camí transitat i el que transitarem és un camí de cohesió, un camí d'integració, un camí de diàleg. Res més lluny del que diuen els qui hi veuen fantasmes d'exclusió, de divisió o de segregació.

Per acabar, permetin-me dir unes paraules del poeta Foix, que va ser un dels qui va escriure l'himne del II Congrés internacional de la llengua catalana, en què es proclamaven unes paraules sàvies, paraules de pau i de concòrdia, que deien així: "Obrim serens la nostra parla / als mils parlars del món amic / amb les clarors d'un verb antic / (...) / oberts a tots, viure i conviure." I acaba aquí, la cita. Viure i conviure en català, en aranès, en castellà, oberts al món, sense anar contra res ni contra ningú.

La llei de normalització lingüística, la nostra llei del català, va posar els fonaments de l'edifici que entre tots hem anat bastint d'una manera harmònica i perdurable i que fa de Catalunya una societat cohesionada.

Per molts anys i moltes gràcies.